

Årsrapport 2016

Vedrørende finanslovskonto § 20.89.15

Dansk Center for Undervisningsmiljø
DCUM
Blommevej 40
8930 Randers NØ

1. Påtegning	3
1.1 Årsrapporten omfatter:	3
1.2 Påtegning	3
2. Beretning	4
2.1 Præsentation af virksomheden	4
2.2 Ledelsesberetning	6
2.3 Kerneopgaver og ressourcer	10
2.4. Målrapportering	11
2.5 Forventninger til det kommende år	17
3. Regnskab	20
3.1 Anvendt regnskabspraksis	21
3.2 Resultatopgørelse	21
3.3 Balancen	23
3.4 Egenkapitalforklaring	24
3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året	24
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	25
3.7 Bevillingsregnskabet	25
4. Bilag til regnskabet	26
4.1 Noter til resultatopgørelse og balance	26
4.2 Indtægtsdækket virksomhed	27
4.3 Gebyrfinansieret virksomhed	27
4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter	27

1. Påtegning af det samlede regnskab

1.1 Årsrapporten omfatter:

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Dansk Center for Undervisningsmiljø, CVR.nr. 26 55 68 05 er ansvarlig for: § 20.89.15 Dansk Center for Undervisningsmiljø, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2016.

1.2 Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at måloppstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten

Randers, den

7/3

2017

Kirsten Holmgaard
Bestyrelsesformand

Jannie Moon Lindskov
Centerleder

København, den

13/3

2017

Jesper Fisker
Departementchef

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, er et uafhængigt, statsligt videnscenter, der arbejder for at sikre et godt undervisningsmiljø på alle uddannelsessteder og et godt børnemiljø i alle dagtilbud. DCUM har fokus på den generelle, nationale status for undervisningsmiljø og børnemiljø og fungerer som bindeled imellem forskning og praksis. Centeret producerer, bearbejder og formidler forskning og undersøgelsesresultater, så relevant viden fører til handling og udvikling, der styrker børn, elever og studerendes trivsel og læring. DCUM arbejder både med de psykiske, fysiske og æstetiske aspekter af såvel børnemiljø som undervisningsmiljø, og tilstræber at inddrage relevante brugere i alle projekter. Centeret vægter børnenes, elevernes og de studerendes perspektiver højt, og vil derfor løbende være i tæt dialog med elev- og studenterorganisationer.

DCUM har siden oprettelsen i 2002 haft fokus på grundskoleområdet og siden 2006 har børnemiljø i dagtilbud ligeledes været en del af centerets genstandsfelt. DCUM har gennem årene opbygget omfattende viden og kendskab til de to områder og deres indbyrdes berøringsflader. DCUM vil også i årene fremover fastholde arbejdet med grundskoler og dagtilbud og drage nytte af erfaringerne herfra til en styrkelse af indsatsen på henholdsvis ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Derfor vil der fra 2016 og årene frem være et særlig fokus på erhvervsskoler.

Mission

DCUM skal medvirke til at understøtte og udvikle et godt undervisningsmiljø på alle uddannelsessteder og et godt børnemiljø i alle dagtilbud.

Vision

DCUM vil være den mest kendte og bedst kvalificerede aktør på både undervisningsmiljøområdet og børnemiljøområdet.

Strategi

DCUM har tre strategiske mål:

1. Høj synlighed
2. Handlingsorienteret viden
3. Styrkende samarbejde

1. Høj synlighed

DCUM øger sin synlighed, så centeret i endnu højere grad bliver kendt og brugt af dagtilbud, skoler, uddannelsessteder, institutionsbestyrelser, kommuner og andre relevante parter.

DCUM vil:

- advokere for et godt undervisningsmiljø, og et godt børnemiljø gennem relevante kanaler.
- arbejde kommunikationsstrategisk i formidling af centerets produkter, projekter og resultater mv.
- styrke sin synlighed som nationalt videnscenter ved at tage initiativer og bringe aktuelle emner på banen, men også ved at deltage aktivt i debatter indenfor børne- og undervisningsmiljø
- formidle gode eksempler samt påpege udfordringer indenfor undervisningsmiljøer og børnemiljøer.

2. Handlingsorienteret viden

DCUM producerer, bearbejder og formidler praksisnær, handlingsanvisende og forskningsbaseret viden. DCUM skal formidle ny forsknings- og evidensbaseret viden om, hvad der virker, når det handler om at skabe gode undervisningsmiljøer og børnemiljøer. Mest mulig af denne viden skal gøres aktiv og anvendelsesklar til kommuner, dagtilbud, skoler og øvrige uddannelsessteder. I alle projekter inddrages relevante brugere til sikring af kvalitet, aktualitet og relevans i forhold til målgruppen.

DCUM vil:

- målrette centerets aktiviteter til relevante målgrupper, f.eks. elevråd, ledelsesniveau, forældre, forvaltningsniveau og praktikere.
- skabe overblik over forskningsbaseret viden og lovstof samt gøre det tilgængeligt og overskueligt for relevante målgrupper.
- indsamle, systematisere og videreformidle gode eksempler fra praksis.
- udvikle konkrete, handlingsanvisende værktøjer og metoder til arbejdet med børne- og undervisningsmiljø.
- løbende evaluere og opdatere centerets materialer, værktøjer og andre produkter i forhold til ny viden.

3. Styrkende samarbejder

DCUM styrker sin position gennem udbygning af strategiske samarbejder. Ved hjælp af forskellige former for netværkspartnerskaber med alle centerets målgrupper vil DCUM øge vidensmængden, udbredelsen og samfundseffekten. Strategiske samarbejder med enkeltinstitutioner, kommuner og forskningsinstitutioner er væsentlige i denne sammenhæng.

DCUM vil:

- danne strategiske netværkspartnerskaber med f.eks. elevorganisationer, enkeltinstitutioner, kommuner, forskningsinstitutioner, ministerier, NGO'er mv.
- indgå i relevante udviklingsprojekter, samarbejder, kampagner mv.

- søge supplerende ekstern finansiering, for i højere grad at kunne imødekomme målgruppernes differentierede behov.

Hovedkonto

208915 Dansk Center for Undervisningsmiljø, driftsbevilling

2.2 Ledelsesberetning

2016 har været et år hvor DCUM i særlig grad har været opsøgende overfor ny viden og nye nationale såvel som nordiske samarbejdsflader med det formål at skabe endnu bedre børnemiljøer i dagtilbud og undervisningsmiljø på uddannelsesinstitutioner. Vi har brugt energi på at være i dialog med fagfolk, kommuner, fonde, organisationer og forskningsinstitutioner, hvilket har åbnet døre for nye konkrete samarbejdsprojekter. Øget synlighed og fokus på netværksdannelse har således sat gang i centrets eksterne finansiering, herunder fundraising og konsulentytelser som fx oplæg, workshops og rådgivning. DCUM har efter en længere periode uden bevilling til indtægtsdækket virksomhed skulle genoptage denne aktivitet. Endvidere er DCUM i dialogen med praktikerne blevet klogere på, hvad der rører sig i praksis, hvilken viden og værktøjer, der er behov for samt hvordan vi bedst muligt omsætter *viden til praksis*.

Viden til praksis har også sat sig spor i 2016. Gennem tilegnelse af ny viden har vi startet en ny række af praksisbaserede dialogværktøjer op, der er direkte omsættelige ude i klasseværelserne, på forældremøder og i personalestuen. Med disse værktøjer kommer vi helt derud, hvor børnene, eleverne, studerende, undervisere og forældre selv kan være deltagende og allesammen bidrage til et godt børne- og undervisningsmiljø.

2016 har også været året hvor vi er kommet i tættere dialog med eleverne gennem systematiske kvartalsmøder med repræsentanter fra elevorganisationer. Vi håber i 2017 at kunne udvikle og styrke dette samarbejde yderligere gennem flere aktiviteter med elever og studerende.

Trivsel, antimobning og digital dannelse

Inkluderende fællesskaber, gode relationer til både andre børn/elever og voksne og følelsen af at høre til har alt sammen betydning for trivsel, læring og et godt undervisningsmiljø. DCUM har i 2016 sat digital dannelse på dagsordenen og bidraget med rapporter, dialogværktøjer og oplæg, der har været med til at udbrede praksisnær viden og værktøjer til arbejdet med at forebygge og bekæmpe digital mobning.

Dagtilbud

DCUM har i 2016 udarbejdet inspirationsmaterialet "Storinstitutioner – det nære i det store". Med materialet har vi sat spot på, hvordan man gennem stærk ledelse, god organisering og hensigtsmæssig anvendelse af fysiske rammer kan opnå nærhed, tryghed og gode relationer i storinstitutioner. Daginstitutioner med over 100 børn er i dag en realitet i mange af landets kommuner. Storinstitutionerne opstår enten som nybyg eller gennem fusioner af mindre institutioner, hvor forskellige rytmer, vaner og pædagogiske tilgange skal samles under et tag. Fortællingerne i inspirationsmaterialet vidner om, at målrettet og sammenhængende ledelse, organisering og de fysiske rammer godt kan skabe gode børnemiljøer med nærvær, tryghed og høj trivsel.

Med centerleders deltagelse i Sorø-mødet 2016 er DCUM blevet klogere på formålet med masteren for en ny styrket læreplan. DCUM hilser de nye tanker velkommen og ser frem til det videre arbejde frem mod en endelig styrket pædagogisk læreplan i 2017. I forlængelse af mastergruppens arbejde har DCUM deltaget i det af ministeriets nedsatte udvalg, der fik til opgave at arbejde videre på temaet *Organisering af læringsmiljøer*. Udvalgets arbejde

resulterede i et inspirationsmateriale og værktøj til organisering af et godt læringsmiljø i dagtilbud. Materialet er målrettet ledere og pædagogisk personale på dagtilbudsområdet og er netop udgivet af Børne- og socialministeriet. Værktøjet giver inspiration, ideer og anvisninger til at skabe gode læringsmiljøer ud fra lokale muligheder og pædagogiske intentioner og mål. Materialet sætter fokus på tilrettelæggelse af forældrekontakt, aktiviteter, organisering af personale, fysiske rammer og samarbejde med det omkringliggende samfund. DCUMs deltagelse i dette udvalgsarbejde har været berigende på både faglig viden og nye samarbejdsrelationer.

Grundskole

DCUMs indsats på grundskoleområdet har i 2016 været kendetegnet ved styrkende samarbejder. Vi har i samarbejde med Rockwool Fonden revideret undervisningsmaterialet Perspekt. Perspekt er et undervisningsmateriale, målrettet henholdsvis indskoling, mellemtrin og udskoling og har fokus på elevernes sociale, emotionelle og personlige færdigheder. Målet med Perspekt er at styrke klassefællesskabet og dermed også elevernes trivsel. Perspekt gør dette igennem forskellige øvelser, lege og rollespil. Vi fortsætter udviklingen af Perspekt i 2017 og håber på en fornyet bevilling, som skal bruges til at gennemføre en effektevaluering i 2017 – stadig i samarbejde med Rockwool Fonden.

2016 har også budt på samarbejde med Trygfonden, hvor vi pt. er i gang med at udvikle et evidensbaseret rådgivningsmateriale, som skolerne kan benytte i deres opfølgning på den nationale trivselsmåling. Rådgivningsmaterialet kobler sig direkte til spørgsmål i trivselsmålingen og indeholder konkrete eksempler på, hvordan man kan arbejde med social og faglig trivsel i skolen.

Kedsomhed har også fyldt en del hos DCUM i 2016 – på den gode måde. Vi har i samarbejde med Syddansk Universitet, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole og Professionshøjskolen Metropol udarbejdet rapporten *Fra kedsomhed til trivsel i skolen*. Formålet med rapporten har været at inspirere det daglige pædagogiske arbejde på skolerne, så læreprocesserne i endnu højere grad kan bidrage til elevernes trivsel og dermed motivation for fortsat dygtiggørelse. Rapporten blev offentliggjort på DCUMs trivselskonference i september 2016, og har efterfølgende genereret omtale i dagspressen, fagblade og på de sociale medier. Synligheden omkring denne rapport nåede sit højdepunkt da DCUM præsenterede resultater fra Rapporten på KL's Børn og Unge Topmøde i februar 2017 sammen med lektor Hans Henrik Knoop fra Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet. DCUM har i forlængelse til denne rapport fulgt op med en kvalitativ rapport samt praksisnære dialogkort til brug ude i klasserne.

Ungdomsuddannelse

DCUM har i 2016 fortsat styrket vores viden om erhvervsskolerne og givet målgruppen en særlig opmærksomhed. Vi har i 2015/16 deltaget i en større projekt omhandlende fremtidens læringsrum på erhvervsskolerne initieret af RealDania med en partnerskabskreds af erhvervsskoler og eksperter. Arbejdet i partnerskabskredsen blev ledet af SIGNAL Arkitekter og resulterede i guiden *Erhvervsskolernes designudfordringer*. Med afsæt i projektets resultater afholdte DCUM i samarbejde med SIGNAL Arkitekter en paneldebat på Folkemødet 2016 med relevante parter indenfor området. Som opfølgning på dette projekt har DCUM gennemført en rundspørge på en række danske erhvervsskoler for at samle holdninger fra elever, undervisere og ledere omkring de fysiske rammer på erhvervsskolerne. Resultatet blev et inspirationsmateriale *De fysiske rammer på erhvervsskolerne*, som bygger på temaerne 1) Det organisatoriske niveau 2) Skolen som social ramme 3) Rammer til motion og bevægelse og 4) Virkelighedsnær undervisning.

Digital mobning og deling af krænkende billeder har også været et indsatsområde for DCUM i 2016. Vi har deltaget i den arbejdsgruppen Undervisningsministeriet nedsatte omkring kampagnen mod deling af krænkende billeder. Derudover har vi udarbejdet

inspirationsmaterialet *Forebyg og bekæmp deling af krænkende billeder* for Undervisningsministeriet, som er målrettet undervisere og ledelse på erhvervsskoler. Materialet indeholder fakta, cases samt inspiration til beredskabsplaner, når skaden er sket. DCUM har på eget initiativ udviklet dialogværktøjet *Ta' en snak... om krænkende billeddeling*, hvis formål er at få eleverne til at reflektere over brugen af de sociale medier. Materialet kan bruges i undervisningssammenhænge og lægger op til refleksion, fælles dialog, gruppefremlæggelser og udarbejdelse af klasseprincipper.

Årets økonomiske resultat

DCUM's økonomiske hoved- og nøgletal for de seneste tre år fremgår af tabel 1 på næste side. Tabellens brug af fortegn er i overensstemmelse med Statens Koncernsystem, der indsamler regnskabsdata fra alle statslige institutioner.

Tabel 1
Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal			
(1.000 kr. i årets priser)	2015	2016	B2017
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-9.922	-8.411	-11.450
Ordinære driftsomkostninger	9.945	8.328	11.412
Resultat af ordinær drift Resultat	23	-83	-38
før finansielle poster	23	-83	-38
Årets resultat	36	-60	-18
Balance			
Anlægsaktiver	219	89	
Omsætningsaktiver	343	906	
Samlet egenkapital	-449	-509	
Hensættelser	0	0	
Langfristet gæld	-259	-121	
Kortfristet gæld	-1.404	-1.614	
Finansielle nøgletal			
Lånerammen	1.000	1.000	1.000
Træk på låneramme	219	89	219
Udnyttelsesgrad af lånerammen i pct.	21,9	8,9	21,9
Bevillingsandel i pct.	98,9	91,6	98,9
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	9,8	9,8	15
Årsværkspris i 1.000 kr.	570	489	481

Årets resultat viser et overskud på kr. 59.668. Dette anses for tilfredsstillende, idet resultatet afspejler de forventninger, der var forudsat i budgettet.

Udnyttelsesgraden af lånerammen er faldet til 8,9 pr. 31.12 2016. Faldet kan henføres til, at der ikke i 2016 er investeret i anlægsaktiver. Bevillingsandelen ligger i 2016 på 91,6.

Tabel 2
Virksomhedens hovedkonti, drift

(Mio. Kr.)		Bevilling			Regnskab	Overført Overskud ultimo
		FL	TB	Finansårets Bevilling I alt		
I alt	Udgifter	9,3	0,0	9,3	8,4	0,4
	Indtægter	-1,6	-0,0	-1,6	-0,7	

Der er ingen Administrerede ordninger eller Anlægsbevillinger.

2.3 Kerneopgaver og ressourcer

Tabel 3

Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Opgaver (beløb i 1000 kr.)	Indtægtsført Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets underskud
O: Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	-3.207	-100	3.307	0
1: Opbygning af viden om arbejdet med børne- og undervisningsmiljø	-1.123	-11	1.129	-5
2: Udvikling af metoder og værktøjer til vurdering og dialog om børne- og undervisningsmiljø	-1.348	-13	1.355	-6
3: Styrkelse af dialogen om udvikling af børne- og undervisningsmiljø	-2.022	-19	2.032	-9
IDV-opgaver		-568	528	-40
I alt	-7.700	-711	8.351	-60

Der er foretaget afrunding i tabellen.

Der er foretaget regnskabsregistrering fordelt på Generel ledelse og administration og på kerneopgaver samt IDV i henhold til Moderniseringsstyrelsens vejledning om Regnskabsregistrering af generelle fællesomkostninger

Kerneopgaverne er fordelt ud fra et skøn ud fra årsværksforbrug på det enkelte mål.

Der er en passende balance mellem ressourceforbruget og vægtningen af DCUM's mål (opgaver).

Ordinær bevilling udgør t.kr. 7.700.

2.4. Målrapportering

Tabel 4

Årets resultatopfyldelse

Strategimål 1 – Høj synlighed

DCUM øger sin synlighed, så centret i endnu højere grad bliver kendt og brugt af dagtilbud, skoler, uddannelsessteder, institutionsbestyrelser, kommuner og andre relevante parter.

Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af Målopfylde
Mål 1 Temadage om et attraktivt ungdomsuddannelsesmiljø Afvikling af temadage om et attraktivt ungdomsuddannelsesmiljø.	Målet er <ul style="list-style-type: none"> - Der er afholdt 2 temadage med minimum 60 deltagere pr. arrangement. - 70 % af brugerevalueringerne er positive. - Viden fra de afholdte temadage er formidlet gennem nyhedsbreve, sociale medier og artikler. 	Der er afholdt 2 temadage med et samlet deltagerantal på 48 personer fordelt på 29 erhvervsskoler. Temadagene er evalueret gennem surveys hvor 96 % af deltagerne har været tilfredse eller overvejende tilfredse med dagen. Viden og erfaringer fra dagene både er brugt i nyhedsbreve, opslag samt som baggrund i andre projekter og skrevne materialer. Målet er <i>ikke opfyldt</i> idet deltagerantallet gennemsnitligt pr. dag ikke lever op til succeskriterierne.	Ikke opfyldt
Mål 2 Fra tal til trivsel i grundskolen DCUM afholder en trivselskonference målrettet folkeskolens nøgleaktører, herunder bl.a. skoleledelse, lærere, pædagogisk personale, forvaltning og organisationer. Ved konferencen formidles resultater fra trivselsmålingen med udgangspunkt i et udvalgt tema, som også er konferencens tema.	Målet er opfyldt, hvis: <ul style="list-style-type: none"> - Der er afholdt 1 trivselskonference med minimum 300 deltagere. - Resultater fra trivselsmålingen er inden konferencen formidlet på forskellig vis. Fx gennem pressemeddelelse, nyhedsbrev, artikler og sociale medier. 	DCUM har afholdt en trivselskonference med 350 deltagere bredt fordelt indenfor målgruppen. Konferencen er lanceret gennem DCUMs nyhedsbrev, hjemmeside og sociale medier. Konferencen blev hurtigt udsolgt, hvorfor der ikke blev lavet yderligere markedsføring. Målet er fuldt opfyldt.	Opfyldt

Strategimål 2 - Handlingsorienteret viden.

DCUM formidler praksisnær, handlingsanvisende og forskningsbaseret viden.

Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af Målopfyldelse
Mål 3 Børns trivsel i storinstitutioner DCUM gennemfører en kvalitativ undersøgelse, der belyser, hvordan man gennem organisering og optimal anvendelse af de fysiske rammer kan understøtte børnenes trivsel i form af nærværende relationer, mere tid til børnene, tryghed og overskuelighed samt optimale fysiske miljøer der understøtter de pædagogiske læreplansmål. DCUM udvikler et inspirerende idékatalog til brug for dagtilbud.	Målet er fuldt opfyldt, hvis: <ul style="list-style-type: none">- Et idékatalog er offentliggjort på emu.dk og på dcum.dk.- Et idékatalog er rundsendt til samtlige kommuner i landet.- Der er afholdt et gå-hjem-møde for pædagoger, ledelse i dagtilbud og forvaltninger.	Der er udarbejdet et idékatalog, som er offentliggjort på emu.dk og dcum.dk Idékataloget er sendt ud til samtlige kommuner i landet. Der er <i>ikke</i> afholdt et gå-hjem-møde som planlagt. Dette begrundet i en omfordeling af ressourcer, hvor vi har måtte nedprioritere gå-hjem-mødet til fordel for spontant indkomne IDV opgaver, der har haft betydelig økonomisk og strategisk værdi for centret. Heraf kan nævnes en udvidelse af en eksisterende opgave for Trygfonden samt en opgave fra UVM om udvikling af inspirationsmateriale til forebyggelse og bekæmpelse af deling af krænkende billeder på ungdomsuddannelserne. Målet er delvist opfyldt.	Delvist opfyldt
Mål 4 Bedre trivsel i attraktive fysiske ungdomsuddannelsesmiljøer DCUM gennemfører en repræsentativ undersøgelse der 1) leverer viden om de største fysiske udfordringer for erhvervsskolerne og 2) leverer viden om sammenhængen mellem de fysiske rammer og elevernes sociale trivsel, motivation og fastholdelse. Undersøgelsens resultater bearbejdes ved hjælp af et storyboard der formidles i et idékatalog, der skal understøtte arbejdet med elevernes trivsel og undervisningsmiljø gennem arbejdet med de fysiske rammer.	Målet er fuldt opfyldt, hvis: <ul style="list-style-type: none">- 70 % af de adspurgte skoler deltager.- Findings og anbefalinger er offentliggjort.- Idékatalog er offentliggjort på dcum.dk og rundsendt til landets erhvervsskoler.- Rådgivningsforløb/ydelse r er markedsført hos samtlige erhvervsskoler.	77 skoler blev indbudt via åben invitation. 19 skoler takkede ja til åbne invitation. Det svarer til en svarprocent på knap 25 %, hvilket som det eneste gør at målet <i>ikke</i> er opfyldt. Findings og anbefalinger er offentliggjort ved et arrangement afviklet af DCUM på Folkemødet 2016 samt medtaget ved diverse konferencer og oplæg samt i DCUMs nyhedsbrev. Der er endvidere udarbejdet et idékatalog omhandlende de fysiske rammer på erhvervsskolerne. Idékataloget er digitalt rundsendt til samtlige af landets erhvervsskoler samt kan hentes gratis på www.dcum.dk Rådgivningsforløb/ydelse r er markedsført hos samtlige erhvervsskoler i forbindelse med rundsending af idékataloget.	Ikke opfyldt

<p>Mål 5 Vejledningsspakke til grundskolen</p> <p>DCUM udarbejder en vejledningsspakke der skal indeholde information, vejledning, skabeloner og procesværktøj, der understøtter et målrettet og meningsfuldt (sam-) arbejde omkring skolernes lovpligtige krav i forhold til elevers trivsel og undervisningsmiljø.</p> <p>undervisningsmiljøvurderinger, nationale trivselsmålinger, værdiregelsæt og antimobbestrategier, hvilket samlet set vil bidrage til at sikre elevernes trivsel og undervisningsmiljø.</p>	<p>Målet er fuldt opfyldt, hvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vejledningsspakken er offentliggjort på dcum.dk, emu.dk og udsendt til 98 kommuner herunder et bredt udsnit af forvaltninger og skolebestyrelser. - Trivselspakken er lanceret som del af et rådgivningsforløb DCUM tilbyder til grundskoler. <p>Målet er delvist opfyldt, hvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vejledningsspakken er offentliggjort på dcum.dk. 	<p>Vejledningsspakken er udarbejdet og offentliggjort på dcum.dk. Vejledningsspakken er ligeledes sendt til STUK december 2016 med henblik på offentliggørelse i 2016 på emu.dk som planlagt.</p> <p>Vejledningsspakken er sendt ud til landets kommuner sammen med tilbud om lokal rådgivning og/eller proceshjælp i skolernes arbejde med de lovpligtige opgaver i forhold til elevers trivsel og undervisningsmiljø.</p> <p>Målet er kun <i>delvist opfyldt</i> af den ene grund at emu.dk desværre ikke fik materialet på deres hjemmeside i 2016.</p> <p>Materialepakken lanceres i stedet januar 2017 på emu.dk.</p>	<p>Delvist opfyldt</p>
---	---	--	------------------------

Strategimål 3 – Styrkende samarbejder

DCUM styrker sin position gennem udbygning af strategiske samarbejder

Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af Målopfyldelse
<p>Mål 6 Referencegruppe om det gode gymnasie miljø</p> <p>DCUM vil opprioritere et solidt samarbejde med gymnasieområdet over den næste periode og dette projekt vil være første skridt på vejen. Referencegruppen skal styrke dialogen og give DCUM større indsigt i, hvad der rører sig i forhold til undervisningsmiljø på gymnasier. DCUM får større viden om de studerendes behov og ønsker til indsatsområder i forhold til deres undervisningsmiljø og bliver klogere på egnede metoder og kommunikationskanaler for at nå målgruppen bedst muligt.</p>	<p>Målet er fuldt opfyldt, hvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formålsbeskrivelse er vedtaget. - 1.ordinære referencegruppemøde er afholdt. 	<p>Der er udarbejdet en formålsbeskrivelse.</p> <p>Der er ikke gennemført et referencegruppemøde. Projektet tog undervejs en ny retning som blev vurderet mere relevant i forhold til formålet. Den nye retning understøtter i højere grad allerede igangværende indsatser på DCUM, og kommer til at berøre flere elevorganisationer end blot Danske Gymnasieelevers Sammenslutning. Det betyder, at det bliver en bredere indsats der kommer til at udmønte sig i 2017. Projektet skal tænkes sammen med RP17, mål 3, Børn og Unge Tænk tank.</p>	<p>Delvist opfyldt</p>

Interne mål i organisationen

Mål	Succeskriterium	Opnåede resultater	Grad af Målopfyldelse
Mål 7 Økonomistyring Det er målet at optimere DCUMs prognosepræcision, så centret mest effektivt udnytter de samlede ressourcer (finanslovsbevilling). Dette ved internt at skabe en mere gennemsigtig projektstyring gennem kvalificering af tids- og økonomiestimater. Herved opnås bedre projektevaluering, bedre erfaringsopsamling og dermed bedre fremadrettet styring af projekter og økonomi. Baseline: Prognosepræcision for de tre første kvartaler af 2015: 1. kv. afvigelse 39,5% 2. kv. afvigelse 28,0 % 3. kv. afvigelse 26,5 %	Målet er delvist opfyldt, hvis: <ul style="list-style-type: none"> - Prognosepræcisionen er 25 % bedre end i 2015. Målet er fuldt opfyldt, hvis: <ul style="list-style-type: none"> - Prognosepræcisionen er 50 % bedre end i 2015. 	For 1. kvartal var prognosepræcisionen opnået fuldt ud. Afvigelsen for 1. kvartal 2015 udgjorde 39,5%, mens den for 1. kvartal 2016 udgjorde 13,4% svarende til en forbedring på 66%. For 2. kvartal er afvigelsen 28%, hvilket svarer til afvigelsen for 2. kvartal i 2015. Det betyder at der ikke har været forbedring i denne periode. For 3. kvartal er afvigelsen 10,2% i 2016 mens den i 2015 lå på 26,5%. Det vil sige en forbedring på ca. 61 % Målet for dette kvartal er opfyldt. Afgigelsen for de tre kvartaler tilsammen var 94 procentpoint i 2015 og 51,6 procentpoint i 2016, hvilket giver en forbedring på i alt 45,1 %, hvilket betyder, at målet er delvist opfyldt. Afgigelserne skyldtes primært ændring/udskydelse af projekter enten af personalemæssige grunde eller ændringer i RP-mål.	Delvist opfyldt
Mål 8 God projektledelse DCUM vil kompetenceløfte centrets medarbejderstab indenfor projektledelse. Effekten af god projektledelse er bedre projektstyring der både leverer højere kvalitet i opgaveløsningen og sikrer økonomisk sikkerhed.	Målet er fuldt opfyldt, hvis: <ul style="list-style-type: none"> - der er udviklet skabeloner og guides til projektstyring, herunder tids- og økonomiskemaer. - 2 medarbejdere har gennemført et kursus i projektledelse. 	Der er udarbejdet skabeloner til projektbeskrivelser, budgetlægning og tidslinjer. Derudover er der i samarbejde med medarbejderne udviklet guides til brugerinddragelse i projekter, evaluering af projekter samt en guide til researchfase af et projekt. Ligeledes er der udarbejdet retningslinjer for projektledelse på DCUM. Der har været to medarbejdere på kursus i projektledelse og der er yderligere to medarbejdere tilmeldt et tilsvarende kursus i 2017.	Opfyldt

Resultatmålopfyldelse

Ud af i alt 8 mål er 2 mål *opfyldt*, 4 mål *delvist opfyldt* og 2 mål *ikke opfyldt*. Mål 2 - Fra tal til trivsel i grundskolen, som er opfyldt og mål 4 - Bedre trivsel i attraktive fysiske ungdomsuddannelsesmiljøer, som ikke er opfyldt uddybes i en analyse i det følgende afsnit.

Uddybende analyser og vurderinger.

Uddybning af mål 2 – Fra tal til trivsel i grundskolen.

Formål og målopfyldelse

Mål 2 har haft det overordnede formål at øge værdien af den nationale trivselsmåling og sætte fokus på det opfølgende og kontinuerlige trivselsfremmende arbejde resultaterne fra målingen kan bidrage til i skolen. Det er DCUMs vurdering at projektet har understøttet samtlige af centrets tre strategiske mål som lyder 1. Høj synlighed 2) Handlingsorienteret viden og 3) Styrkende samarbejder og således har medvirket til en endnu større værdi for centret end forventet. Målet er fuldt opfyldt.

Deltagelse

Allerede en måned efter åbningen af tilmeldingen til konferencen måtte vi lukke for selvsamme tilmelding, da vi var oppe på over 360 tilmeldte deltagere. Vores mål var 300 deltagere og vi landede på 350 deltagere i alt. Vi vurderer derfor konferenceprogrammet samt markedsføringen heraf som vellykket. Deltagerne var en god blanding af lærere, ressourcepersoner, skoleledelse, forvaltningsfolk, NGO'er og interesseorganisationer, forskere, relevante private virksomheder og deltagere fra Styrelserne STUK og STIL under det daværende Ministerie for Børn, Uddannelse og Ligestilling. Alle deltagere for hvem trivsel og trivselsmålinger er relevante. Deltagerne deltog fra både Jylland, Fyn og Sjælland, hvorfor det er vores vurdering at en placering af konferencen i Odense harmonerer fint med en landsdækkende conference.

Samarbejder og synlighed

Afsættet for afviklingen af Dansk Trivselsforum 2016 er et samarbejde mellem DCUM, professor Hans Henrik Knoop, Aarhus Universitet, professor Bjørn E. Holstein, Syddansk Universitet og lektor Hanne Viskum fra Professionshøjskolen Metropol, som i et tæt samarbejde har udarbejdet rapporten "Fra kedsomhed til trivsel i skolen". Rapportens navn har været inspiration til temaet for Dansk Trivselsforum 2016, da resultater fra rapporten blev offentliggjort her. Rapporten udspringer af data fra 2015 trivselsmålingen og fokuserer på den milde form for mistrivsel, vi kalder kedsomhed. Som supplement til denne rapport har DCUM genereret en opfølgende kvalitativ rapport "Det er kedeligt at kede sig". De to rapporter tilsammen har skabt stor synlighed omkring emnet kedsomhed og stor synlighed for DCUM i form af interviews til dagspressen som fx Politiken og en artikel og interview i Folkeskolen.dk. DCUM og Hans Henrik Knoop har til KL's Børn og Unge Topmøde i februar 2017 holdt oplæg omkring rapporten om kedsomhed for 1550 politikere og forvaltningsfolk. Vi vurderer derfor at samarbejdet omkring rapporten har været til gavn for DCUM og strategimål 1 – Høj synlighed og strategimål 3 – Styrkende samarbejder.

Begge omtalte rapporter har leveret anbefalinger og gode råd til forskellige målgrupper. Endvidere har DCUM udviklet dialogkort til elever og undervisere i grundskoler. Dialogkortene tager afsæt i temaer hentet fra rapporten "Det er kedeligt at kede sig", og lægger op til dialog og refleksion blandt elever i grundskolen. Dialogkortene er udviklet med det formål at give elever og undervisere et konkret og handlingsorienteret værktøj, som kan anvendes direkte i undervisningen. Dialogkortene formår at få italesat de udfordringer, elever giver udtryk for i rapporten. Projektet understøtter således også strategimål 2 – Handlingsorienteret viden.

Evaluerings og ny læring

Evalueringerne fra konferencen har næsten været udelukkende positive. Evalueringen har dog gjort opmærksom på, at det for nogle har været svært at forstå konferencens udenlandske oplæg pga. accent, for hurtig tale, manglende sammenhæng til trivselsmålingen samt mangel på relevans i forhold til emnet kedsomhed. Vi vil derfor til Dansk Trivselsforum 2017 overveje udelukkende at anvende danske eller nordiske oplægsholdere. Dette vil ydermere lette budgettet samt de praktiske foranstaltninger ved et længerevarende oversøisk besøg.

Det har været vigtigt for DCUM, at elevernes stemme var repræsenteret på konferencen. Udover at trivselsmålingen i sig selv repræsenterer elevernes stemme var det med stor tilfredshed, at formanden for Danske Skoleelever, Jens Vase, åbnede konferencen og at vinderne af

Undervisningsmiljøprisen 2016 ligeledes bidrog som et godt eksempel på, hvordan et godt undervisningsmiljø kan tage sig ud – set fra elevernes perspektiv.

Alt i alt har Dansk Trivselsforum 2016 været med til at sætte DCUM yderligere på landkortet når vi taler om det forebyggende trivselsarbejde i form af trivselsmålinger og supplerende vejledning. Endvidere har det styrkede samarbejde med projektgruppen givet afkast i form af omtale og synlighed i vigtige fora. Og de mange deltagere er nu yderligere bekendt med DCUM, vores materialer og viden.

Vi vil i 2017 arbejde på at få undervisningsministeren til at holde åbningstalen til Dansk Trivselsforum 2017, og på den måde skabe yderligere synlighed omkring DCUM og konferencen.

Det er derfor DCUMs vurdering at en årlig trivselskonference fremover vil være en årlig markering af trivselsmålingerne, best practice, viden og eleverne perspektiv – gennem DCUM som platform.

Uddybning af mål 4 - *Bedre trivsel i attraktive fysiske ungdomsuddannelsesmiljøer.*

Vi vil i dette afsnit kigge nærmere på RP mål 4. På baggrund af intern evaluering vil vi redegøre for en uddybende analyse og vurdering af årsager til manglende målopfyldelse. Endvidere vil vi uddrage ny læring, som vi vil tage med os fremadrettet i lignende projekter.

Formål og målopfyldelse

Mål 4 har haft det overordnede formål at levere viden om de største fysiske udfordringer for erhvervsskolerne samt om sammenhængen mellem de fysiske rammer og elevernes sociale trivsel, motivation og fastholdelse. Projektet udspringer af et tidligere projekt om fremtidens læringsrum på erhvervsskolerne, som DCUM deltog i 2015, initieret af RealDania under projektledelse af SIGNAL Arkitekter. Projektet resulterede i publikationen Erhvervsskolernes designudfordringer (SIGNAL 2015), som indeholder 10 centrale designudfordringer, som erhvervsskolerne står overfor for at kunne honorere erhvervsskolereformens krav. DCUM har med mål 4 haft til formål at drage viden fra dette projekt videre, opskalere findings til nationalt niveau og muligvis finde nye findings.

SIGNAL arkitekter forestod en del af designet i samarbejde med DCUMs analysekonsulent og forestod også selve spørgeskemaundersøgelsen. SIGNAL arkitekters arbejde blev udført som konsulentarbejde betalt af DCUM.

Resultatplansmålet er ikke opfyldt. Forenklet sagt skyldes den manglende målopfyldelse alene, at der ikke er opnået tilfredsstillende antal besvarelser fra de adspurgte skoler. Projektet opnåede en svarprocent på knap 25 % ud af en forventet svarprocent på 70%.

Analyse og ny læring

Kigger vi dybere ind i projektets design og gennemførelse, og sammenholder det med udsagn fra de adspurgte skoler, er der muligvis andre årsager til den lave svarprocent.

Skolerne gav udtryk for et stort arbejdspress på det tidspunkt spørgeskemaet blev sendt rundt til dem. De gav også udtryk for et overload af krav og tilbud om deltagelse i diverse undersøgelser, hvilket lægger et yderligere pres på deltagelse i frivillige undersøgelser, som vores projekt falder ind under. Vi vil således fremadrettet være mere opmærksom på vigtigheden af at italesætte formålet med vores undersøgelser. Udover at vi (DCUM) oplever undersøgelsen vigtig, skal det også være klart, hvad skolerne får ud af at deltage i vores undersøgelser.

Projektet har givet os megen ny viden omkring erhvervsskolerne, hvilket også har været formålet med centrets øgede fokus på erhvervsskoleområdet i 2016. Vi har fået større indsigt i erhvervsskolernes organisering og årshjul, herunder eksamensperioder, gennemførelse af trivselsmålinger, uddannelsernes opbygning etc. Denne indsigt gør, at vi på sigt kan være bedre

til at koordinere vores undersøgelser, så de passer bedst muligt ind i skolernes allerede planlagte arrangementer, aktiviteter og undersøgelser.

Mere lavpraktisk er vi blevet opmærksomme på at erhvervsskolerne tilsammen udgør mange forskellige kulturer, hvilket kan have haft indflydelse på svarprocenten. Vi har ikke i tilstrækkelig grad været opmærksomme på, at skolernes mange afdelinger og varierede elevgrupper har betydning for hvordan vi skal komme i kontakt med eleverne i forbindelse med spørgeskemaundersøgelser. Skolerne har forskellige kulturer for elevkontakt, og vi har fx ikke været opmærksomme på skoleledelsernes mangel på e-mailadresser på deres elever. Ligeledes er det heller ikke alle skoler, der er lige digitale.

Intern projektledelse og ressourcestyring

Hos DCUM har projektet været påvirket af personaleudskiftning på en central placering som analysekonsulent i perioden mellem designet af undersøgelsen til eksekveringen af projektet. Dette kræver en meget høj grad af overlevering fra afgående til tiltrædende medarbejder. Denne overlevering vil være projektlederens ansvar og fokus. Med en organisation på DCUMs størrelse er det vores vurdering at personaleudskiftning i et projekt som dette, hvor to ud af tre konsulenter stopper, er ekstra sårbart. På grund af mangel på ressourcer, blev projektet halvvejs skrevet ned til halv ressourceforbrug.

Som det er nævnt indledningsvist har SIGNAL Arkitekter forestået dele af projektet som eksterne konsulenter. Koblingen til og brugen af eksterne konsulenter passer godt ind i DCUMs strategimål om styrkende samarbejder og samtidig er givet det dobbelteffekt i forhold til formidling af projekt og produkt, hvilket støtter DCUMs strategimål om høj synlighed. Samarbejdsrelationer med en ekstern part er både givtige og vigtige for at få flere og nye vinkler på projektet samt for at kunne honorere flere opgaver som ikke kan nås med den nuværende medarbejdergruppe. Vi er dog blevet særligt opmærksomme på at denne arbejdsform også er ressourcekrævende i både tid og økonomi og sætter særlige krav til kontrakter og indgåede aftaler, forpligtelser, ansvar og slutleverancer mellem DCUM og den eksterne part. Der er brug for god projektledelse for at drive disse projekter, hvilket vi på DCUM har stor fokus på i form af kompetenceløft blandt konsulenterne i form af kurser i projektledelse.

Projektet har givet masser af ny læring og viden om erhvervsskolerne, som vi kan tage videre med os i kommende projekter i 2017, hvor centret igen har et øget fokus på erhvervsskoleområdet.

2.5 Forventninger til det kommende år

Klageinstans mod mobning

DCUM står i 2017 overfor en større organisatorisk forandring i forbindelse med den forventede etablering af en ny klageinstans mod mobning, herunder også en tilsyns- og rådgivningsfunktion. Dette arbejde vil præge DCUM og store dele af centrets aktiviteter i 2017. Ifølge lovforslaget (L 123 fremsat 26. januar 2017 skal klageinstansen være driftsklar den 1. august 2017 og derfor vil årets første halvdel været præget af forberedende aktiviteter mens sidste halvdel af året primært vil bestå i at løbe klageinstansen i gang og få etableret en tilsynsfunktion.

Med afsæt i det fremsatte lovforslag inkl. bemærkninger sammenholdt med DCUMs egne visioner for etableringen af klageinstansen vil vi særligt have fokus på følgende:

1. At sikre børnenes og de unges trivsel og undervisningsmiljø under en klagesag
2. At sikre lokal dialog og løsninger på uddannelsesstederne - såfremt det er muligt
3. At skabe sammenhæng og synergi mellem DCUMS eksisterende rolle som videnscenter og den nye rolle som myndighed

Ovenstående fokuspunkter fordrer kompetenceløft og nye arbejdsgange i forhold til centrets rådgivningsrolle. Henvendelser fra både børn, unge, forældre, uddannelsesinstitutioner og

bestyrelser kræver et øget fokus på den svære samtale og konflikthåndtering. Et stadigt skærpet fokus på at være opdateret på den nyeste viden indenfor (digital) mobning, herunder interventionsmuligheder, vil også være centralt for DCUM i 2017. Endvidere vil inddragelse af børnene og de unge være centrale i modellerne for vejledningssystemet samt i de konkrete sagsgange.

I arbejdet med at støtte lokal dialog og løsninger hos uddannelsesstederne vil DCUM styrke centrets rådgivende rolle, forebyggende indsatser med trivsel og undervisningsmiljø samt beredskab på uddannelsesinstitutioner. Hvilken handlingsorienteret viden er der brug for ude på uddannelsesinstitutionerne, og hvordan kan vi hjælpe uddannelsesinstitutionerne videre i det forebyggende arbejde med trivsel og undervisningsmiljø?

Med denne nye opgave ligger der yderligere en opgave i at gennemføre en større intern forandringsproces. Den brændende platform skal italesættes og forankres hos medarbejderne med det primære formål at øge deres omstillingsparathed og skabe ejerskab til den nye opgave der ligger foran centret. Medarbejderne skal kunne se mening med centrets nye opgave og kunne identificere deres rolle og relevans på centret fremadrettet. Vi vil have øget fokus på at integrere denne nye myndighedsrolle med centrets allerede eksisterende rolle som videnscenter. Som et led i den interne forandringsproces vil medarbejderne involveres i og bidrage til opgaveløsningen i det omfang, det er muligt og relevant. Den primære projektgruppe bestående af centerleder, chefkonsulent og kommunikationskonsulent vil sikre gennemsigtighed omkring projektet gennem hele processen, så medarbejderne føler sig orienteret og inddraget mest muligt.

Vi har også forventninger om at justere vores organisation. Centrets nye organisering skal sikre at der skabes sammenhæng og synergi mellem klageinstansen og centrets eksisterende opgaver. En justeret organisation skal understøtte det tværgående arbejde der skal foregå mellem den juridiske, kommunikative, rådgivende og udviklende samt analytiske enhed. Samtlige enheder skal arbejde ind i centrets samlede opgaveportefølje. Dette arbejde vil også være del af den interne forandringsproces som skal være med til at skabe ejerskab og mening med centrets nye opgave.

Praktik

Som et afgørende element vil vi snarest muligt skulle ansættes flere medarbejdere. Vi vurderer, at ansættelserne primært vil være medarbejdere med juridiske kompetencer suppleret af personer med kompetence indenfor sagsbehandling, trivsel og (digital) mobning. Tilsynsrollen vil endvidere kræve medarbejdere som kan varetage denne opgave.

Flere medarbejdere vil kræve ny organisering af kontorpladser, hvorfor en fysisk flytning af DCUM er på dagsordenen i 2017. Da muligheden for en flytning til Aarhus, som har været centrets ønske i flere år, desværre ikke er muligt på nuværende tidspunkt, vil første skridt være en flytning til et mere centralt sted i Randers. Udover flere m2 er formålet at komme tættere på banegården og rutebilstationen, så medarbejdere, herunder studerende og praktikanter, og besøgende har nemmere ved at tilgå centret fysisk. Dette vil både understøtte centrets strategimål Styrkende Samarbejder og Høj Synlighed.

Yderligere vil vi i 2017 skulle investere i indkøb af inventar og it udstyr. Etablering og implementering af nyt journaliseringssystem vil også være nødvendigt.

Samarbejder

Etablering af klageinstansen vil kræve et styrket samarbejde med Undervisningsministeriet (UVM) samt udvalgte interessenter. En interessentanalyse vil danne grundlag for hvilke interessenter, vi vil involvere på hvilke tidspunkter i projektet.

Et styrket samarbejde med Juridisk Kontor i UVM vil være oplagt, men også andre samarbejdspartnere der kan bidrage til projektets juridiske del vil være relevant (fx Børneombuddet, Ankestyrelsen, herunder Klagenævn for Specialundervisning og Barn- og

Elevombudet (BEO)). I forhold til at optimere klagehåndteringen hos DCUM og på uddannelsesinstitutionerne vil vi indgå dialog og samarbejde med Søren Viemose, som er ophavsmanden bag Styrket Borgerkontakt – en evidensbaseret metode udviklet til klagehåndtering. Metoden er udviklet og afprøvet i Holland og oversat til dansk kontekst indenfor flere områder af det offentlige system. DCUM finder metoden relevant at tænke ind i både vejledningssystemer samt det rådgivende og forebyggende arbejde.

Der vil også være samarbejdspotentiale i organisationer der allerede i dag har kontakt med klageinstansens primære målgruppe, børn, elever og forældre. Instanser der i dag rådgiver disse målgrupper i spørgsmål omhandlende mobning og krænkende adfærd. Et samarbejde med sådanne organisationer vil være oplagt, da det må forventes at klageinstansen får kanaliseret henvendelser videre herfra.

DCUM vil prioritere dialog med et stort antal af interessenter i forsøget på at eksekvere ovenstående visioner og forventninger bedst muligt.

Synlighed

DCUM finder det oplagt at placere klageinstansen hos DCUM, da det naturligt vil udbygge centrets eksisterende rolle til også at omfatte et formaliseret tilsyns-, vejlednings- og klageorgan. Ifølge Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, også kaldet Undervisningsmiljøloven, kapitel 2, §2 har DCUM i dag til opgave at yde vejledning og rådgivning til elever og studerende samt uddannelsessteder og myndigheder i spørgsmål om undervisningsmiljø, herunder mobning. I stk 2 står endvidere at DCUM: *"... kan tage initiativer med hensyn til ethvert spørgsmål, som det finder af betydning for undervisningsmiljøet, og udtale sig herom over for den myndighed, hvorunder det overordnede ansvar for spørgsmålet hører"*. Et formaliseret tilsyns-, vejlednings- og klageorgan hos DCUM vil således understøtte centrets eksisterende rolle og samtidig styrke Undervisningsmiljøloven.

DCUM anskuer således klageinstansen mod mobning som en ny opgave blandt centrets øvrige opgaver. Dette vil være afsættet for den måde vi vil italesætte og markedsføre denne nye opgave. I vores kommunikation omkring klageinstansen vil vi have fokus på et "både og" frem for et "enten eller".

Ekstern finansiering og styrkende samarbejder

DCUM vil i 2017 fortsat arbejde videre med at styrke centrets eksterne finansiering i form af indtægtsdækket virksomhed og hjemtagning af fondsmidler. Vi har i 2016 arbejdet på at modne organisationen til fundraising og udviklet takstblad, markedsført vores konsulenttydelser, kompetenceløft af medarbejdere indenfor projektledelse samt udvikling af fundraisingstrategi og handleplan. Vi har i 2016 haft samarbejde med Trygfonden og Rockwool Fonden, og håber på et fortsat og udvidet samarbejde i 2017. Pt. har vi en ansøgning ude hos Rockwool Fonden. I takt med at centret langsomt opnår højere synlighed og styrker vores dialog med potentielle samarbejdspartnere, håber vi på stigende vækst.

Networking

Vi vil i 2017 sætte særlig fokus på networking, hvilket understøtter centrets tre overordnede strategimål. Vi forventer, at samtlige medarbejdere kommer i gang med at etablere et professionelt netværk og opnår viden om den værdi networking og et godt netværk kan være for medarbejderen selv og for DCUM som organisation. Der vil blive afholdt et fælles opstartskursus for alle medarbejdere, hvorefter vi på personalemøder vil arbejde med individuelle netværksskort og delmål.

DCUM ser i 2017 frem til at bygge videre på igangværende projekter og på den måde at sikre sammenhæng mellem centrets indsatser fra år til år. Vi vil i 2017 bygge videre på de erfaringer, vi har høstet i 2016 og samtidig prøve nye koncepter og tiltag af.

Tabel 5

Forventninger til det kommende år

(Hele kr. 1.000)	Regnskab 2016	Grundbudget 2017
Bevillinger og øvrige indtægter	-8.411	-11.450
Udgifter	8.351	11.432
Resultat	-60	-18

Det budgetterede overskud for 2017 forventes realiseret ved IDV-opgaver. Driftsomkostninger i øvrigt dækkes af bevilling.

3. Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

DCUM's regnskabspraksis følger retningslinjerne i Regnskabsbekendtgørelsen og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning.

Regnskabstallene er baseret på udtræk fra Statens Koncernsystem, der samler regnskabsdata fra alle statslige institutioner, og brugen af fortegn er i overensstemmelse med dette (dvs. at indtægter og overskud er markeret med minus). Resultatdisponering og egenkapitalforklaring er baseret på data fra Statens Budgetsystem, og oplysningerne i statsregnskabet's bevillingsafregning og årsrapporten stemmer overens. Alle tal er i det pågældende års niveau.

3.2 Resultatopgørelse

Tabel 6 viser DCUM's resultatopgørelse for 2015 og 2016 samt grundbudget for 2017.

Tabel 6
Resultatopgørelse

(1.000 kr.)	2015	2016	Budget 2017
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling og TB	-9.500	-7.700	-10.200
Reserveret af indeværende års bevillinger	0	0	0
Anvendt af tidligere års reservede bevilling	-315	0	0
Indtægtsført bevilling i alt	-9.815	-7.700	-10.200
Salg af varer og tjenesteydelser	-107	-711	-1.250
Ordinære driftsindtægter i alt	-9.922	-8.411	-11.450
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	216	228	
Forbrugsomkostninger i alt	216	228	243
Personaleomkostninger			
Lønninger	4.978	4.328	
Pension	706	698	
Lønrefusion	-126	-223	
Andre personaleomkostninger	0	0	
Personaleomkostninger i alt	5.558	4.803	7.220
Andre ordinære driftsomkostninger	3.976	3.168	3.860
Af- og nedskrivninger	195	130	89
Ordinære driftsomkostninger i alt	9.945	8.329	11.412
Resultat af ordinær drift	23	-82	-38
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	0	0	0
Andre driftsomkostninger	0	0	0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	0	0	0
Finansielle omkostninger	13	22	20
Ekstraordinær poster			
Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
Årets resultat	36	-60	-18

Årets resultat viser et overskud på kr. 59.668. Der er foretaget afrunding i tabellen.

Tabel 7
Resultatdisponering (1.000 kr.)

Disponeret til bortfald	0
Disponeret til bortfald	0
Disponeret til udbytte til statskassen	0
Disponeret til overført overskud	60

Årets økonomiske resultat er opnået gennem en afvejning og prioritering af centrets opgaver og de økonomiske midler, centret har haft til rådighed.

Centret fik i 2015 fået tilladelse til at udøve indtægtsdækket virksomhed (IDV) samt udføre tilskudsfinansieret virksomhed. Aktiviteten er stadig under opbygning. Der har for året været indtægter på IDV-opgaver på kr. 568.287, men endnu ingen indtægter på tilskudsfinansierede aktiviteter. Af årets overskud på kr. 59.668 stammer kr. 39.554 fra IDV-opgaver.

Årets resultat ses som udtryk for, at DCUM i 2016 i det store og hele har været i stand til at gennemføre de planlagte aktiviteter, jvf afsnit 2. Resultatet findes tilfredsstillende.

3.3 Balancen

Tabel 8

Note	Aktiver (1.000 kr.)	2015	2016
	Anlægsaktiver		
1	Immaterielle anlægsaktiver		
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	0	0
	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv	127	47
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	127	47
2	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde, arealer og bygninger	92	42
	Inventar og IT-udstyr	0	0
	Materielle anlægsaktiver i alt	92	42
	Finansielle anlægsaktiver		
	Statsforskrivning	116	116
	Anlægsaktiver i alt	335	205
	Omsætningsaktiver		
	Tilgodehavender	513	805
	Periodeafgrænsningsposter	212	101
	Likvide beholdninger		
	FF5 Uforrentet konto	814	2.208
	FF7 Finansieringskonto	1.434	-1.075
	Likvide beholdninger i alt	2.248	1.133
	Omsætningsaktiver i alt	2.973	2.039
	Aktiver i alt	3.308	2.244

Note	Passiver (1.000 kr.)	2015	2016
	Egenkapital		
	Reguleret egenkapital (startkapital)	-116	-116
	Overført overskud	-333	-393
	Egenkapital i alt	-449	-509
	Hensatte forpligtelser (note 3)	0	0
	Langfristede gældsposter		
	FF4 langfristet gæld	-259	-121
	Langfristede gæld i alt	-259	-121
	Kortfristede gældsposter		
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	-1.657	-581
	Anden kortfristet gæld	-74	-170
	Skyldige feriepenge	-733	-558
	Igangværende arbejder for fremmed regning, aconto faktureret	0	-278
	Periodeafgrænsningsposter	-136	-27
	Kortfristede gældsposter i alt	-2.600	-1.614
	Gæld i alt	-2.859	-1.735
	Passiver i alt	-3.308	-2.244

Der er foretaget afrunding

Der er i 2016 foretaget afgang til anlægsaktivet, færdiggjorte udviklingsprojekter på netto kr. 156.000 vedrørende et projekt der ikke er i funktion mere, samt it-udstyr kr. 44.000 som er blevet skrottet.

Faldet i balancesum pr. 31.12.2016 i forhold til 31.12.2015 kan i al væsentlighed henføres til færdiggørelse af projekt om national trivselmåling mv., som var under færdiggørelse ultimo 2015. Skyldige feriepenge er faldet med kr. 175.089, som følge af at antal ferieberettigede årsværk er faldet fra 11 til 9,7, kombineret med et fald i gennemsnitlig antal skyldige feriedage.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 9

Egenkapitalforklaring

Egenkapital (1.000 kr.)	2015	2016
Startkapital primo	-116	-116
Startkapital ultimo	-116	-116
Overført overskud primo	-369	-333
+ Overført fra årets resultat	36	-60
Overført overskud ultimo	-333	-393
Egenkapital ultimo	-449	-509

Der er foretaget afrunding.

DCUM har en startkapital på 116.000 kr., som er udgjort af statsforskrivningen. Primo 2016 var der et overført overskud på 333.052 kr. Efter resultatdisponeringen af årets overskud på kr. 59.668 et overført overskud ultimo 2016 på kr. 392.721

Den samlede egenkapital ultimo 2016 er 508.721 kr

3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året

Tabel 10

Udnyttelse låneramme

	2016 1.000 kr.
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver	89
Låneramme på FL12	1.000
Udnyttelsesgrad i pct.	8,9

DCUM har pr. 31. december 2016 en sum af den immaterielle og materielle anlægsaktiver på 89 t.kr. Lånerammen udmeldt på Finansloven er 1.000 t.kr. Dette svarer til en udnyttelsesgrad på 8,9 pct.

Ultimo 2016 var der en difference mellem værdien af de immaterielle og de materielle anlægsaktiver og FF4-kontoen på kr. 32.570 Der flyttes midler mellem FF7- og FF4-kontoen efter udgangen af regnskabsperioden i hvert kvartal, så alle kvartalets bogførte anlægsaktiver tælles med, og der vil derfor altid være en difference mellem anlægsaktiverne og FF4-kontoen

ved udgangen af et kvartal. Afstemningen mellem anlægsaktiverne og FF4-kontoen og den dertilhørende likviditetsoverførsel er foretaget i primo 2017.

Da FF5-kontoen først kan afstemmes, når årsregnskabet er afsluttet, svarer gælden på denne konto ikke nøjagtig til summen af de hensatte forpligtelser, omsætningsaktiverne og den kortfristede gæld. Afstemningen og likviditetsoverførslen er foretaget i 1. kvartal 2017.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11
Opfølgning på lønsumsloft

Hovedkonto	20.89.15 (1.000 kr.)
Lønsumsloft FL	4.000
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	4.000
Lønforbrug under lønsumsloft	4.376
Difference (merforbrug)	376
Akk. opsparing ult. 2015	921
Akk. opsparing ult. 2016	545

DCUM har i 2016 haft samlede personaleomkostninger på t.kr. 4.803, hvoraf t.kr. 427 vedrører IDV. Herefter udgør lønforbrug under lønsumsloft t.kr. 4.376.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 12
Bevillingsregnskab (§20.89.15, Dansk Center for Undervisningsmiljø, driftsbevilling)

Hovedkonto	Navn		1.000 kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse
208915	Dansk Center for Undervisningsmiljø	Driftsbevilling	Udgifter	9.300	8.351	949	-60
			Indtægter	-1.600	-711	-889	0

Note: Der er foretaget afrundinger i tabellen

4. Bilag

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Note 1

Tabel 13

Immaterielle anlægsaktiver (tusinde kr)

	Færdiggjorte udvikl.proj.	Erhvervede Konces. mv	I alt
Kostpris	156	241	397
Primo korrektioner og flytning ml.	0	0	0
Tilgang	0	0	0
Afgang	-156	0	-156
Kostpris pr 31/12 2016	0	241	241
Akkumulerede afskrivninger pr 31/12 2016	0	194	194
Regnskabsmæssigværdi pr 31/12 2016	0	47	47
Tilbageførte afskrivninger på afhændede aktiver	156	0	0
Årets afskrivninger	0	80	80
Afskrivningsperiode	5 år	3 år	

Note 2

Tabel 14

Materielle anlægsaktiver (tusinde kr.)

	Bygninger	IT-udstyr	Inventar	I alt
Kostpris	501	284	105	890
Primo korrektioner og flytning ml.	0	0	0	0
Tilgang	0	0	0	0
Afgang	0	-44	0	-44
Kostpris pr 31/12 2016	501	240	105	846
Akkumulerede afskrivninger pr 31/12 2016	459	240	105	798
Regnskabsmæssigværdi pr 31/12 2016	42	0	0	42
Tilbageførte afskrivninger på afhændede aktiver		-44	0	0
Årets afskrivninger	50	0	0	50
Afskrivningsperiode	10 år	3 år	3 år	

Der er foretaget afrunding.

Note 3 Kontraktlige forpligtelser og eventualforpligtelser

Der er ikke i regnskabet hensat til reetableringsomkostninger ved en eventuel fraflytning af det nuværende lejemål. De omforandringer, der er foretaget, etablering af trappe samt pålagte gulve, er ifølge lejekontrakten ikke reetableringspligtige. Der er herudover ikke foretaget omforandringer, der vil kræve reetableringsomkostninger.

Note 3

Tabel 15

Sammenlægning af overført overskud og reserveret bevilling

Kr.	Reserveret bevilling	Overført overskud
Beholdning primo 2016	0	333.052
Overførsel af reserveret bevilling	0	
Årets øvrige bevægelser	0	59.668
Beholdning ultimo 2016	0	392.720

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 16

Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed (tusinde kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016
Akkumuleret resultat	0	0	0	-165	-205

Af akkumuleret overskud af indtægtsdækket virksomhed stammer kr. 132.000 fra perioden 2003-2009. Centeret har ikke haft hjemmel til udføre IDV i 2013 og 2014.

Der har været aktiviteter under indtægtsdækket virksomhed i 2016 på kr. 568.287 resulterende i et overskud på kr. 39.554. Der er pr. 31.12 2016, acontofaktureret kr. 278.000 på igangværende IDV-opgave. Den del af opgaven er ikke påbegyndt ultimo 2016, da opgaven er ændret og udvidet i forløbet. Acontofaktureringen er derfor optaget under kortfristet gæld, som forudbetaling.

4.3 Gebyrfinansieret virksomhed

Centeret administrerer ikke gebyrordninger.

4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Tabel 18

Tilskudsfinansierede aktiviteter (i 1.000 kr.)

	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud og øvrige indtægter	Årets samlede udgifter	Årets resultat	Overført mellem Alm. virksomhed og Andre tilskudsfinansierede Aktiviteter	Overskud til videreførelse
	0	0	0	0	0	0

Der har ikke være tilskudsfinansieret aktiviteter i 2016.